

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

поточна редакція від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014#Text

12. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 27.07.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

Ольга АКУШЕВА

студентка

Київський національний економічний університет ім. В. П. Гетьмана

м. Київ, Україна

**НЕОБХІДНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БУХГАЛТЕРІВ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ
РИЗИКІВ ВІДМИВАННЯ КОШТІВ У ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЯХ**

Відмивання коштів є однією з найгостріших проблем сучасного фінансового світу, яка несе серйозні ризики для економічної безпеки країн. Це явище не лише підриває довіру до фінансових систем, але й створює умови для фінансування тероризму, корупції та інших злочинів. У такому контексті бухгалтерський облік стає одним із інструментів для виявлення ризиків, пов'язаних із підозрілими фінансовими операціями. Бухгалтери, як безпосередні учасники фінансової діяльності, мають можливість і обов'язок вчасно реагувати на аномалії у звітності, які можуть свідчити про спроби легалізації злочинних доходів.

Професійна підготовка бухгалтерів відіграє вирішальну роль у цьому процесі. Без спеціальних знань і навичок вони не можуть ефективно виявляти складні схеми відмивання коштів, які постійно вдосконалюються злочинцями. Ці схеми можуть включати використання фальшивих документів, офшорних компаній, криптовалют, а також маніпуляції з банківськими переказами. Саме тому важливо, щоб бухгалтери володіли сучасними методами фінансового моніторингу, були обізнані з міжнародними стандартами фінансової звітності та мали специфічні знання у сфері права.

Міжнародні стандарти, такі як Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS) і рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), створюють базу для єдиного підходу до фінансової звітності та моніторингу. Вони забезпечують прозорість і підзвітність фінансових операцій, що є ключовим чинником для протидії відмиванню коштів. Бухгалтери повинні розуміти ці стандарти, щоб ідентифікувати підозрілі транзакції та оцінювати ризики, пов'язані з діяльністю клієнтів.

Зокрема, FATF визначає основні принципи для виявлення ризиків і запобігання злочинним схемам. До них належать вимоги до належної перевірки клієнтів, моніторинг їхніх фінансових операцій, а також обов'язок повідомляти про підозрілі транзакції відповідним органам. Недотримання цих вимог може призвести до серйозних наслідків для компаній, включаючи штрафи, втрату репутації або навіть кримінальну відповідальність.

Навчання бухгалтерів має бути орієнтоване не лише на теорію, але й на практичні аспекти роботи з підозрілими операціями. Сучасна підготовка повинна включати розбір практичних ситуацій, що моделюють реальні обставини, та роботу з програмами для аналізу

ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль

великих обсягів даних. Наприклад, використання програмного забезпечення для візуалізації даних, таких як Tableau, дозволяє бухгалтерам швидко аналізувати фінансові потоки та виявляти аномалії.

Крім того, важливим компонентом є вивчення локального законодавства. У кожній країні існують свої особливості регулювання діяльності, пов'язаної з фінансовим моніторингом. В Україні законодавство вимагає від суб'єктів первинного фінансового моніторингу, включаючи бухгалтерів, повідомляти про підозрілі фінансові операції Держфінмоніторингу.

Попри очевидну важливість підготовки бухгалтерів, існує низка викликів, які ускладнюють цей процес. Одним із головних є недостатня інтеграція спеціалізованих програм у навчальні курси. Часто освітні установи зосереджуються на загальних аспектах бухгалтерського обліку, приділяючи недостатню увагу специфіці роботи з ризиками відмивання коштів.

Також існує проблема нестачі кваліфікованих викладачів, які мають практичний досвід у сфері боротьби з фінансовими злочинами. Без залучення таких експертів навчання залишається відірваним від реалій практичної роботи.

Додатково, стрімкий розвиток цифрових технологій і злочинів створює нові виклики для бухгалтерів. Наприклад, використання криптовалют і децентралізованих фінансових систем значно ускладнює виявлення підозрілих операцій.

Окрім технічних знань, бухгалтерам необхідно формувати високу етичну відповідальність. У ситуаціях, коли клієнт або керівництво компанії порушують законодавство, саме від професійної етики бухгалтера залежить, чи буде своєчасно зупинено незаконні дії. Усвідомлення важливості власної ролі у фінансовій безпеці є запорукою прийняття правильних рішень навіть у складних умовах.

Професійна підготовка бухгалтерів у сфері виявлення ризиків відмивання коштів є важливим чинником економічної стабільності та безпеки. Вона потребує комплексного підходу, що включає вивчення міжнародних стандартів, аналіз даних, практичний досвід і формування етичної свідомості. Інвестиції в якісну освіту бухгалтерів — це не лише запорука ефективної протидії фінансовим злочинам, але й важливий крок до зміцнення довіри до фінансових систем.

Список використаних джерел:

1. Міжнародні стандарти щодо боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та розповсюдження зброї масового знищення. Рекомендації FATF. URL: <https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/books/5%20round%20FATF.pdf>

2. Закон України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" від 06.12.2019 р. № 361-IX. С. 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text> (дата звернення 29.11.2024).